

elektr energiyasidan oqilona foydalanish chora-tadbirlarini amalga oshirish;
“O’zeingoinspeksiyasining”ning yozma ko’rsatmalarini o’z vaqtida bajarish;
Elektr qurilmalarining tuzilishi qoidalari talablariga rioya etish;
o’rnatalgan tartibda hududiy elektr tarmoqlari korxonasi vakiliga elektr energiyasini hisobga olish asboblarini ko’rishiga imkon berish;
yil mobaynida yangidan ishga tushiriladigan elektr qurilmalaridan foydalanish boshlanishidan kamida bir oy oldin elektr energiyasining zarur miqdori uchun hududiy elektr tarmoqlari korxonasiga buyurtmanoma berish;

kelgusi yil uchun elektr energiyasiga bo’lgan ehtiyojni aniqlashda elektr energiyasini elektr tarmoqlaridan uzatishda, ishlab chiqariladigan maxsulotning (ishlar turlarining) texnologik jarayoni ishlab chiqarish ehtiyojlariga, ishlab chiqarish binolari va ma’muriy binolarni yoritish, isitish, shamollatish uchun elektr energiya sarfini, shuningdek, ushu elektr tarmoqlariga ulangan subiste’molchilarning ehtiyojini hisobga olish.

Iste’molchi tomonidan hisobga olish priborni EHNAT tizimida muqobil (soz holda) ishlashiga to’sinqin qilishi amaldagi Qonun va boshqa me’yoriy huquqiy xujjalarga asosan javobgar bo’lishiga sabab bo’ladi.

Shuningdek, ulangan quvvati 5 Mvt va undan ortiq bo’lgan “Iste’molchi” “Ta’minotchi korxona”ning taabiga ko’ra quyidagilarni hisobga olishi va bu haqida xabar berishi shart:

iste’mol qilinayotgan quvvatning har sutkalik, har oylik sarfi va amaldagi miqdori;
yagona elektr energetika tizimining eng ko’p va eng kam yuklamalni davrlarida reaktiv energiya va quvvatning har sutkalik sarfi;

yagona elektr energetika tizimining eng ko’p yuklasining o’tish davrida aktiv energiya (quvvat)ning har 30 daqiqadagi sarfi.

Ulangan quvvati 250 kVA va undan ortiq bo’lgan iste’molchilar yuqorida ko’rsatilgan majburiyatlar bilan birgalikda quyidagilarga majbur:
mahsulot birligini ishlab chiqarish (ishlarni amalga oshirish) uchun elektr energiyasi sarfining texnik va iqtisodiy jihatdan asoslangan ilg’or normalarini ishlab chiqish - umumiy ishlab chiqarish va texnologik; yakka tartibdagi va guruh bo’yicha; yillik, choraklik va oylik - ularni ishlab chiqarishni tashkil etish texnologiyasi takomillashtirilishi (o’zgartirilishi) va yangi texnika joriy etilishiga qarab qayta ko’rib chiqish;

korxona bo’yicha, shu jumladan ko’p energiya sarflaydigan uskunalar, sexlar va iste’molchilar guruhlari bo’yicha elektr energiyasi balanslarini tuzish hamda ular asosida ishlab chiqarish jarayonlarida elektr energiyasidan foydalanish samaradorligini tahlil qilish, elektr energiyasining samarasiz sarflanishi va isrof bo’lishimi aniqlash, ularni kamaytirish va bartaraf etish bo’yicha chora-tadbirlarni ishlab chiqish va amalga oshirish;

kelgusi davr uchun elektr energiyasiga bo’lgan ehtiyojni va elektr tarmoqlarining energiya o’tkazish qobiliyatini oshirish, elektr ta’minoti sxemalarini takomillashtirish zaruriyatini aniqlash maqsadida (mahsulot ishlab chiqarishning, bajariladigan ish turlarining mo’ljallanayotgan prognoz hajmlaridan va elektr energiyasi sarfi me’yorlardan kelib chiqib, ularni kamaytirish va elektr energiyasini tejasni hisobga olgan holda) elektr energiyasining bir yil va kelgusi davr uchun balanstalarini tuzish;

mahsulot (ishlar) birligiga elektr energiyasi sarfining tasdiqlangan me’yorlariga rioya qilish va ularni kamaytirish bo’yicha belgilangan tadbirlarning bajarilishini ta’minash;

elektr energiyasini tejas bo’yicha (yillik va uzoq istiqbol uchun) tashkiliy-texnik tadbirlarni ishlab chiqish va amalga oshirish.
“Iste’molchi” “Ta’minotchi korxona” tomonidan belgilangan energiya iste’molini cheklash jadvalini bajarishi shart.

“Iste’molchi” qonun hujjalarga muvofiq boshqa majburiyatlariga ham ega.

4.3. “Ta’minotchi korxona” quyidagi huquqlarga ega:

iste’molchilaridan elektr ta’minoti shartnomasida belgilangan majburiyatlarni tegishli darajada bajarishni talab etish;

iste’molchilar tomonidan elektr ta’minoti shartnomasi shartlari bajarilmasligi yoki buzilishi oqibatida unga yetkazilgan zaramning belgilangan tartibda qoplanishi;

avaraya rejimida iste’molchilarni elektr tarmoqlaridan uzish (o’chirish),

EHNATga ulangan va oldindan to’langan mablag’ tugagandan so’ng elektr energiyasi uchun oldindan to’lovni amalga oshirish qurilmasiga ega hisobga olish asbob mayjud bo’lgan iste’molchilarni uzish. Bunda uzilgandan so’ng iste’molchining ko’rishi mumkin bo’lgan zarari uchun “Ta’minotchi korxona” javobgar bo’lmaydi.

Mazkur Qoidalar va boshqa normativ-huquqiy hujjalarda nazarda tutilgan holatlarda iste’molchilarni elektr tarmoqlaridan uzish oqibatlari uchun javobgar bo’lmaydi.

“Ta’minotchi korxona” qonunchilikda belgilangan boshqa huquqlarga ham ega bo’lishi mumkin.

4.4. “Ta’minotchi korxona” quyidagilarga majbur:

“Iste’molchi”ga elektr energiyasini elektr tarmog’i orqali elektr tarmoqlarining balans bo’yicha mansublik bo’linish chegarasigacha shartnomada ko’rsatilgan xajmda mintazam yetkazib berish;

uskunalar, elektr uzatish liniyalarini, hisobga olish priborlaridan foydalanish, ularga texnik xizmat ko’rsatish va ta’mirlash, shuningdek, o’z elektr xo’jaligi obyektlaridagi nosozliklarni bartaraf qilish;

elektr tarmog’i ho’jaligi obyektlarini rejali ta’mirlanishi tufayli elektr energiyasi bilan ta’minalashdagi mumkin bo’lgan uzilishlar to’g’risida kamida 3 kun oldin ogohlantirish;

“Iste’molchi”ni elektr energiyasini yetkazib berilishi to’xtatilishi va to’xtatilish sabablari to’g’risida xabardor qilish (Iste’molchi mas’ul xodimlarini uyali aloqa vositali orqali (telefonogramma), ovozli xabar, telegram xabarnoma, SMS xabar orqali, internet sayt tarinoqlari orqali yoki yozma tarzda);

kiritilayotgan cheklashlar to’g’risida, cheklashlarni xajmi va vaqtli ko’rsatilgan holda “Iste’molchiga” oldindan xabar berish;

elektr energiyasi to’liq yetkazib berilmaganligi yoki elektr ta’minotidagi boshqa buzilishlar to’g’risidagi “Iste’molchi”ning arizasini, ariza olingan kundan boshlab 10 kundan kechiktirmay ko’rib chiqish, “Elektr energiyasidan foydalanish Qoidalari”ga muvofiq bartaraf etish va batafsil javob yuborish;

“Iste’molchi”ga o’rnatalgan tartibda yetkazib berilgan energiya hisobini yuritish;

“Iste’molchi”ning belgilangan tartibda kiritilgan takliflari uchun qarzni besh kun muddatda elektr energiyasining oylik shartnomaviy hajmiga o’zgartirishlar kiritish, elektr energiyasining oylik shartnomaviy miqdorini ko’paytirish (kamaytirish) mumkin bo’ligan taqdirda - bu haqida, rad etish sababini ko’rsatgan holda, iste’molchiga xabar qilish;

“Iste’molchi”da o’rnatalgan hisobga olish priborlarini almashtirish va o’rnatish, plombalashni ta’minalash; davlat standartiga muvofiq bo’lgan elektr energiyasini yetkazib berish.

Iste’molchining sarflagan elektr energiyasi uchun qarzi vujudga kelganda qarzni besh kun muddatda to’lash zarurligi to’g’risida xabardor qilish (EHNATga ulangan iste’molchilar bundan mustasno);

Ta’minotchi korxona qonunchilikka muvofiq boshqa majburiyatlariga ham ega.